मगर (ढूट)-खस-अङ्ग्‌रेजी आखर गोम्‌होक

मगर (ढूट)-खस-अङ्ग्रेजी शब्दकोश

Magar (Dhut)-Khas-English Dictionary

नालन् डा

संकलक/लेखक तथा प्रधान सम्पादक

हिरासिंह थापा (सामेसेन मगर)

प्रकाशक

नेपाल मगर संघ

केन्द्रीय समिति

काठमाडौं, नेपाल

संकलक, लेखक तथा प्रधान सम्पादकको बारेमा

मगर मातृ भाषा, साहित्य, संस्कृति, इतिहास आदि जस्ता मगर तथा मगर समुदायको अध्ययन, अनुसन्धान गरी उनीहरूको इतिहास, भाषा, साहित्य, संस्कृतिहरूको संरक्षण तथा विकास गर्न डिग्री प्राप्त स्वदेशी विद्वान्हरू खुलेर लाग्न हिच्किचाइरहेका बेला र यी विषयवस्तुको नाममा डलर खेती गर्न वा कुर्सीका लागि आफ्नो दुनो सोझ्याउन वा पद र नामका लागि लंका जित्ने हनुमान पगरी गुथ्ने ढेंडुको व्यवहारमा लागिपरिरहेको अवस्थामा मध्यपश्चिमाञ्चलको सुर्खेत जिल्ला, घुमखहरे गा.वि. स.मा वि.सं.१९९३ फागुन महिनामा जन्मनुभएका श्री हिरासिंह थापा (सोमेसेनमगर)ज्यूले पैसा कमाउन, धनसम्पती जोड्न र कुर्सीको मोहमा नफसी विगत पैंतीस वर्षदेखि मगर भाषा, साहित्य, संस्कृति तथा इतिहास जस्ता विषयहरूका अध्ययन तथा अनुसन्धान कार्य गरेर मगर ढूट-खस नेपाली-अङ्ग्रेजी शब्दकोश, मगर थ्रु द एज, मगर ढूट व्याकरण आदि जस्ता कृतिहरू तयार गरिसक्नुभएको छ। उहाँ स्व. जैतराम सोमेसेनमगरको नाति, स्व. चन्द्रा सोमेसेनमगर तथा स्व. गंगाराम सोमसेनमगरका छोरा हुनुहुन्छ। उहाँकी श्रीमती विष्णु थापामगर हुनुहुन्छ, जसले उहाँलाई हरहमेशा उत्साह प्रदान गर्नुहुन्छ अध्ययन र लेखन कार्यमा। उहाँका दुई छोरा श्री कृष्ण थापामगर र सोम थापामगर तथा छोरी स्व. अधिवक्ता दीपा थापामगर हुनुहुन्छ।

उहाँ विक्रम सम्वत २०३९ देखि २०४९ सालसम्म नेपाल मगर संघ, जिल्ला कार्य समिति काठमाडौंको अध्यक्षको जिम्मेवारी पूरा गरिसक्नुभएको छ। उहाँले मगर भाषा, इतिहास, संस्कृति, मगर समाजसम्बन्धी दुई दर्जन भन्दा बढी कार्यपत्रहरू विभिन्न कार्यक्रमहरूमा प्रस्तुत गरिसक्नुभएको छ। उहाँ मगरसम्बन्धी अध्ययन गर्न धेरै ऐतिहासिक ठाउँहरू चाहार्नुभएको छ, पुस्तकालयहरू धाउनुभएको छ। उहाँ अध्यायन, अनुसन्धान, लेखन तथा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दा गर्दा मगरसम्बन्धी विषयमा खारिनुभएको छ।

कुनै पनि औपचारिक शिक्षा प्राप्त गर्नबाट वञ्चित श्री हिरासिंह थापा (सोमेसेनमगर), किशोरावस्थामा भारतीय सेनामा भर्ना भई केही वर्ष जागिर गरेर अवकास पाउनुभएको थियो। वि. स. २०२८ सालमा काठमाडौं आएपछि अमेरिकन राजदुतावास लगायत विभिन्न कम्पनी तथा संस्थानहरूमा जागिर गरी गुजारा चलाउनुका साथै मगरसँग सम्बन्धित संघ-संस्थामा पनि सक्रिय रहनु भएको थियो। जसरी रविन्द्रनाथ टैगोरले औपचारिक शिक्षा नलिए पनि साहित्य, भाषाका विषयमा लेखी नोवेल पुरस्कार प्राप्त गर्न सफल भएका थिए, त्यसरी नै हिरासिंह थापा (सोमसेनमगर) ज्यूका कृतिहरू पनि गहन, मननयोग्य, वास्तविक छन्। उनका कृतिहरूले इतिहासको पानालाई पुनः सोच्न र तयार गर्न बाध्य पार्नेछ। उहाँका कृतिले मै हुँ भन्ने विद्वान्लाई समेत मगर भाषा, इतिहास र संस्कृति जस्ता विषयमा एकपटक सोच्नै पर्ने बनाउनेछ र उहाँको कार्यलाई सम्मान दिनै पर्नेछ। यसका लागि उहाँको सबै कृतिहरू जनसमक्ष आउन जरुरी छ।

प्रस्तुत मगर (ढूट)-खस-अङ्ग्रेजी शब्दकोशमा करिब बीस हजार शब्दहरू सङ्कलन गरिएका छन्। यसका साथै यस शब्दकोशमा मगर ढुट, पाङ (खाम) मगर र काईकेमगर भाषाका शब्दहरू पनि उहाँले अध्ययन, अनुसन्धान गरी प्रस्तुत गनुभएको कारणबाट पनि मगर भाषाको यो एउटा वृहत् शब्दकोश हो। उहाँको लेखन गहन र अनुसन्धानात्मक भए पनि प्रस्तुति सरल र सहज प्रकृतिको छ। उहाँ धेरै गहिराइमा डुबे पनि शब्दकोशलाई सकेसम्म सरल रूपमा बहाउने प्रयास गर्नुभएको छ। यसले सम्पूर्ण मगर समुदाय र मगरभाषासम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान, विकास तथा संरक्षण गर्न चाहने सबै पाठक, विद्वान् तथा सम्बन्धित निकायहरूलाई मद्दत गर्ने छ, भन्ने आशा छ।

✍ विष्णुकुमार सिंजाली

9789937214476

मगर (ढूट)-खस-अङ्ग्रेजी आखर गोम्होक

मगर (ढूट)-खस-अङ्ग्रेजी शब्दकोश

Magar (Dhut)-Khas-English Dictionary

संकलक, लेखक तथा प्रधान सम्पादक

हिरासिंह थापा (सोमेसेन मगर)

सम्पादक मण्डल

युवराज मास्की रानामगर

नारायण तारुङमगर

विष्णुकुमार सिङ्जालीमगर

प्रकाशक

नेपाल मगर संघ

केन्द्रीय समिति, कलंकी, काठमाडौं

Nepal Magar Association

Central Committee, Kathmandu, Nepal

प्रकाशक :
नेपाल मगर संघ, केन्द्रीय समिति, काठमाडौं
फोन नं. ०१-४६७२६३७, फ्याक्स नं.००९७७-०१-४-२८११९४
E-mail : nepalmagarsangh@hotmail.com
Website: www.magarsangh.org.np

आर्थिक सहयोग :
आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान, ललितपुर

संकलक, लेखक तथा प्रधान सम्पादक :
हिरासिंह थापा (सोमेसेनमगर)

सम्पादक मण्डल :
युवराज मास्की रानामगर, नारायण तारुङ्गमगर, बिष्णुकुमार सिङ्जालीमगर

मगर ध्वनि तथा ब्याकरण सल्लाहकारः
प्रा. डा. माधवप्रसाद पोखरेल (त्रि.वि. वि. कीर्तिपुर)

शब्दकोश प्राविधिक सल्लाहकार तथा निर्देशक :
स्व. डा. बल्लभमणि दाहाल (वरिष्ठ भाषाविज्ञ, त्रि.वि.वि. कीर्तिपर)

सर्वाधिकार © : संकलक, लेखक तथा प्रधान सम्पादक/प्रकाशकमा

प्रथम संस्करण : असार २०६६ (जुन २००९)

मूल्य : रू. ७००/-, US$ 15/-

ISBN: 978-9937-2-1447-6

आवरण फोटो : नालन्डा, साभार : Taskhent 2000, Published by Govt. of India

आवरण परिकल्पना : श्रीमती विष्णु थापामगर

आवरण डिजाइन : पदमजङ थापामगर

कम्प्युटर टाइप : बलराम प्रसाई (भाषा विभाग, त्रि.वि.वि. कीर्तिपुर)
समीता ब्यन्जनकार (पुल्चोक, ललितपुर)

मुद्रण तथा लेआउट : गौमुखी अफसेट प्रेस प्रा.लि., पुतलीसडक, काठमाडौं

Magar (Dhut)-Khas-English Dictionary,
by
Hirasingh Thapa (Somesenmagar) Collecter, Writer and Chief Editor

Misiing Pages................
To read full text contact us/author/publisher